

Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет

ФАКУЛЬТЕТ
ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

ПДАУ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ

VI Всеукраїнська науково-практична конференція.

присвячена 25-річчю заснування факультету обліку та фінансів ПДАУ
та пам'яті його першого декана д. е. н., професора Опрі А.Т.

(5 грудня 2023 р.)

м. Полтава 2023

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (5 грудня 2023 р.)*

УДК 33: 167.1

А 43

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету (протокол № 4 від 20.11.2023 р.).

Редакційна колегія:

– **Безкровний О.В.**, к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Дорогань-Писаренко Л. О.**, к. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Зоря О. П.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Перерва П. Г.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

– **Томілін О. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Бражник Л. В.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Єгорова О. В.**, к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Кубецька О. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

– **Остапенко Т. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

– **Лега О. В.**, к. е. н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету.

Актуальні питання сучасної економічної науки : збірник матеріалів VI Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченій 25-річчю заснування факультету обліку та фінансів ПДАУ та пам'яті його першого декана д. е. н., професора Опрі А.Т., 5 грудня 2023 р. Полтава : ПДАУ, 2023. 416 с.

До збірника матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної економічної науки» ввійшли результати міждисциплінарних теоретичних та прикладних досліджень актуальних проблем української економіки.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

© Колектив авторів

© Полтавський державний аграрний університет

ФІНАНСУВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ Ромаш Дарія.....	183
ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА: ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ Руденко Карина.....	186
СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ Сапожник Д. І.....	189
ВПЛИВ АВТОМАТИЗАЦІЇ НА МАЙБУТНЄ ПРАЦІ Сиротенко Андрій	192
АНАЛІЗ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ Слепцова Наталія.....	194
МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖ Талаш Дарина	196
МІЖНАРОДНІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ Тарасенко Катерина.....	199
ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОРТФЕЛЮ КОМПАНІЇ Тарасенко Катерина.....	201
МАСШТАБИ ТА НАСЛІДКИ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ Татарець Карина.....	203
ОСНОВНІ ЦІЛІ ТА ФУНКЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ (В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ) Улько Єлизавета.....	205
ОБСЛУГОВУЮЧА КООПЕРАЦІЯ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ УКРАЇНИ Хорішко Андрій.....	207
МІЖНАРОДНА СТАНДАРТИЗАЦІЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ Циганков Микита	209
ТІНЬОВА ЕКОНОМІКА: СПОСОБИ ВИМІРЮВАННЯ В УКРАЇНІ Чеботарь Аліна.....	211

МАСШТАБИ ТА НАСЛІДКИ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ

Татарець Карина

здобувач вищої освіти ОС Бакалавр

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

Науковий керівник: Дорошенко Андрій, к. е. н., доцент

Найпоширенішими у світі та домінуючими в Україні є так звана економічна міграція, особливо трудова. Вони утворюються під різними впливами. Ці фактори різняться за складом і масштабом, але мають спільну характеристику. Основним фактором є можливість заробити більше або отримати доступ до кращих можливостей, щоб реалізувати свій потенціал, але ця кампанія спрямована лише на країни з вищим рівнем життя.

Трудова міграція – переміщення працездатної особи з метою працевлаштування на певний термін.

Основні причини трудової еміграції українців є:

1. Кращі економічні умови в країнах Європи – люди часто шукають роботу за кордоном через низькі заробітні плати і обмежені можливості працевлаштування в Україні, тому можливість заробітку в інших країнах, де плати вищі, стає мотивацією для трудової міграції.

2. Соціальні фактори – деякі люди можуть мігрувати у зв'язку зі шуканням кращих умов життя, доступу до вищої якості освіти, охорони здоров'я та інших соціальних послуг.

3. Родинні обставини – часто трудова міграція пов'язана з прагненням забезпечити кращі умови для родини. Міграція може бути спрямована на заробіток грошей для догляду за рідними, в тому числі на допомогу вихованню дітей.

4. Запровадження безвізу (після введення цього закону люди почали все більше виїжджати за кордон) [1].

Тимчасова трудова міграція українців за кордон має як позитивні так і негативні наслідки, але виїзд з країни назавжди несе за собою виключно негативні.

Позитивні наслідки трудової міграції українців: [2]

1. Збільшення валютних надходжень до України – люди, які працюють за кордоном регулярно переказують кошти своїм сім'ям. Ці гроші є важливим джерелом валютних надходжень для України. За даними НБУ, в 2022 році обсяги грошових переказів українських трудових мігрантів склали понад 12 млрд доларів США. Це становить близько 10% від ВВП України [3].

2. Зниження рівня безробіття в Україні - це пов'язано з тим, що частина робочої сили, яка не може знайти роботу в Україні, виїжджає на заробітки за кордон. За даними Держстату, рівень безробіття в Україні в 2022 році склав 9,5%. Цей показник є одним з найнижчих за останні роки.

3. Збільшення мобільності населення – трудова міграція дозволяє українцям набути нових навичок та знань, а також підвищити свою кваліфікацію.

4. Притік інновацій і нових технологій – мігранти, які працюють за межами

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (5 грудня 2023 р.)*

держави освоюють нові технології та набувають досвіду. Це допомагає покращити продуктивність праці в Україні [2].

Негативні наслідки трудової міграції українців:

1. Втрата робочої сили – може негативно вплинути на економіку.
2. Соціальна напруженість – трудова міграція може викликати соціальну напруженість у відправних та приймальних країнах, особливо в контексті конкуренції на ринку праці та інших ресурсів.
3. Експлуатація на робочому місці – прикладом цьому може бути небезпечні умови праці, низька заробітна плата [4].

Трудова міграція повинна нести за собою мінімальну кількість негативних фактів, а повинна переважати лише позитивні. Для цього потрібно створити належні умови для розвитку економіки в Україні і це однозначно зменшить причини трудової міграції. Ще одним не менш важливим фактором є забезпечення захисту прав та інтересів трудових мігрантів.

Окрім трудової міграції негативні наслідки для економіки має міграція, що стала наслідком військових дій. За даними Державної прикордонної служби України, за кордоном перебувало понад 10 мільйонів українців, з яких близько 4 мільйонів отримали статус мігрантів. Найбільше українців проживає в Польщі, Німеччині, Чехії, Румунії та Словаччині. У Польщі проживає понад 2 мільйони українців, у Німеччині – понад 1 мільйон, у Чехії – понад 700 тисяч, у Румунії – понад 600 тисяч, у Словаччині - понад 500 тисяч.

Отже, трудова міграція українців є досить актуальною і великою проблемою для економіки держави, тому потрібно активно працювати над методами її вирішення уже зараз. На даний момент ситуація в цьому напрямку дуже складна, однак ні в якому разі не можна її ігнорувати. Важливо використовувати всі можливості для боротьби з цією проблемою. Шляхи вирішення даного питання можуть бути такими: підвищення заробітної плати в Україні, створення більшої кількості робочих місць та розширення можливостей для професійного розвитку.

Список використаних джерел

1. Пікулик О. І. Причини, особливості та наслідки трудової міграції в Україні. [Електронний ресурс]. URL : <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/775235> (дата звернення: 04.11.2023).
2. Позитивний вплив українських заробітчанин та становище країни Foxly. [Електронний ресурс]. URL : <https://foksly.com/ukrainska-pozytyvnyi-vplyv-ukrainskykh-zarobitchan-ta-stanovyshche-krainy/> (дата звернення: 04.11.2023).
3. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL : <https://mfa.gov.ua/>.
4. Позитивні й негативні наслідки української трудової міграції. Останні новини України та світу / головні новини дня UAinfo. [Електронний ресурс]. URL : <https://uainfo.org/blognews/1525678266-pozitivni-y-negativni-naslidki-ukrayinskoyi-trudovoyi-migratsiyi.html> (дата звернення: 04.11.2023).

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (5 грудня 2023 р.)*

**Актуальні питання сучасної економічної науки:
матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної
конференції (м. Полтава, ПДАУ, 5 грудня 2023 р.)**

Підп. до друку 20.11.2023. Формат 60x90^{1/16}.
Ум. друк. арк. 23,3.
Гарнітура Times New Roman Суг.